

ПОСТАНОВА

вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

від 22 лютого 2022 р.

«Про підсумки освітньої діяльності університету в I семестрі 2021/2022 н.р.»

Заслухавши інформацію першого проректора Терещука Г.В., вчена рада констатує, що в I семестрі 2021-2022 н.р. організація освітньої діяльності відповідає сучасним вимогам якості. Цьому сприяли, зокрема: вдосконалення нормативно-методичної бази – затвердження оновленого варіанту Статуту, суттєве вдосконалення «Положення про розроблення і супроводження освітніх програм», відповідних методичних рекомендацій із зразками ОП, «Дорожньої карти студента»; проведення системної роботи для реалізації «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» – оновлення в ЄДЕБО відомостей про науково-педагогічних працівників, внесення зведеної інформації про якісний склад груп забезпечення. Протягом семестру пройдено первинну акредитаційну експертизу 7 освітніх програм, а саме: 6 освітньо-професійних програм другого (магістерського) рівня: «Освітні вимірювання», «Соціальна педагогіка», «Інклюзивна освіта», «Фізична реабілітація», «Релігієзнавство», «Управління навчальним закладом»; 1 освітньо-наукову програму третього рівня: «Середня освіта».

В контексті зауважень експертів, висловлених під час акредитації освітніх програм, на виконання рішення вченої ради від 31.08.2021 р. запроваджено низку інновацій у реалізації системи внутрішнього забезпечення якості, студентоцентрованого навчання, застосування критерію оцінювання якості викладання/навчання та компонентів ОП: спрощено анкету для здобувачів; в системі Moodle введено функцію статистичної обробки результатів опитування, диференційованої на рівні «університет», «факультет», «кафедра», «викладач»; відкрито різнорівневий доступ до цих результатів, що створює додаткові можливості для виявлення недоліків і потенційних можливостей організації навчального процесу за окремими компонентами освітніх програм. Центром забезпечення якості освіти введено зміни до «Положення про рейтингове оцінювання НПП», у тому числі в частині оцінювання діяльності гарантів освітніх програм. З вересня 2021 р. в ТНПУ почав функціонувати Центр професійного розвитку та лідерства (проект Британської Ради «Teaching Excellence»), місією якого є створення середовища сталої співпраці з усіма учасниками освітнього процесу, сприяння розвитку інституційної культури задля досконалості викладання та результативності навчання.

В умовах тривалих карантинних обмежень результати освітньої діяльності значною мірою залежали від технологій і електронних засобів навчання. Освітнє середовище ТНПУ складається з кількох сервісів, які доповнюють сервер електронних ресурсів і забезпечують ефективність змішаної та дистанційної форм навчання. За звітний період оновлено версію серверної операційної системи та системи управління навчальними ресурсами, в систему Moodle додано модуль для створення інтерактивних мультимедійних навчальних ресурсів, оновлено модулі організації навчальної діяльності з елементами ігрофікації. Постійний моніторинг роботи сервера електронних курсів дозволив забезпечити його безперебійну роботу та уникнути несанкціонованих зовнішніх втручань. Бібліотекою університету упродовж I семестру було забезпечено відкритий доступ здобувачів і працівників ТНПУ до міжнародних наукових баз даних Scopus і Web of Science, організовано безкоштовний тестовий доступ до електронних ресурсів видавництва Bentham Science і баз даних Ebscohost. Центром цифрової трансформації освітнього середовища надавалась консультативна допомога деканатам, викладачам, старостам академічних груп щодо ведення електронних журналів. У вересні 2021 р. для старост академічних груп проведено семінар, розроблено та імплементовано у навчальних процес методичні рекомендації щодо алгоритму створення та редагування електронного журналу. Центром дистанційного навчання спільно з НМВ оновлено інформаційний портал університету.

З метою підвищення рівня іншомовної компетентності студентів бакалаврату кафедра іноземних мов уніфікувала зміст підготовки студентів 1 курсу всіх немовних факультетів та уклала навчально-методичні посібники з англійської («Love and Learn English») та німецької («Deutsch ist einfach») мов; для забезпечення студентів 4 курсу навчальним матеріалом створено адаптовані до ЄВІ навчально-методичні посібники «Focus on English», «Deutsch intensiv».

Значне зростання ефективності освітньої діяльності у минулому семестрі проявив Центр післядипломної освіти: упродовж вересня-грудня 2021 р. на базі ЦПО підвищили свою фахову компетентність 2135 слухачів (було створено 257 навчальних груп по всіх діючих ліцензіях), що на 80% більше ніж за весь минулий навчальний рік (було 1238). Загалом викладачі, які з вересня по січень працювали на умовах погодинної оплати у ЦПО, отримали додатково до основної зарплати – 701 205,97 грн.

Вчена рада відзначає, що незважаючи на зазначені вище дії щодо вдосконалення освітнього середовища ТНПУ і організації навчального процесу, за останні два роки спостерігається тенденція до

поступового зниження загальних по університету показників академічної успішності і якості знань здобувачів вищої освіти. Академічна успішність студентів денної форми навчання за першою спробою становила 69,6%, що на 2% менше ніж у 2020-2021 н.р. (71,6%) та на 2,3% менше ніж у 2019-2020 н.р. Якість знань знизилась на 3,4% і становила 43,4% (у 2020-2021 н.р. і 2020-2021 н.р. – 46,8%).

На фоні загального зниження успішності в університеті окремі факультети навпаки – показали її зростання. Позитивна динаміка успішності спостерігалась на фізико-математичному та інженерно-педагогічному факультетах, її приріст становив 5,1%. Найвища успішність на факультетах: педагогіки і психології 84,1% (проти минулорічних 85,4%), мистецтв 82,2 (79,9%), філології і журналістики 81% (80,3%).

Якість знань зросла на факультетах: філології і журналістики (3,9%), інженерно-педагогічному (2,3%), мистецтв (1,4%), фізико-математичному (0,3%). На всіх інших факультетах якість знань знизилась, найнижча – на факультеті фізичного виховання (14,0%).

Кількість студентів стаціонару, що мали академічну заборгованість за першою спробою, становила 1422 особи (в 2020-2021 – 1145), що становить 35,7% допущених до семестрового контролю. Це на 5,0% більше ніж у минулому році (30,7 %). Станом на 21.02.2022р. залишилось 80 студентів з академічними заборгованостями (24 держбюджетники і 56 контрактників). Протягом січня-лютого 2021 року за невиконання навчального плану відраховано 14 студентів (4 – факультет педагогіки і психології, 2 – факультет філології і журналістики, 2 – факультет іноземних мов, 2 – хіміко-біологічний факультет, по 1 – мистецтв, фізичного виховання, фізико-математичний, та інженерно-педагогічний). За рахунок ліквідації заборгованості успішність по університету станом на 21.02.2022 р. зросла до 98,4% (у 2021 р. – до 98,5 %, у 2020 р. – до 97,9%). У порівнянні з минулим роком, станом на 21.02.2021 р. чисельність студентів з розрахунку приведеного контингенту зросла на 205 осіб (на стаціонарі зросла на 216, а на заочному відділенні зменшилась на 112).

Загалом позитивно оцінюючи результати освітньої діяльності в I семестрі 2021-2022 н.р., вчена рада констатує, що тривалі карантинні обмеження через поширення коронавірусу COVID-19, обов'язковість вакцинації і випадки відсторонення від роботи окремих науково-педагогічних працівників спричинили виникнення певного психологічного дискомфорту в освітньому середовищі університету. Однією з причин зниження успішності і якості знань було домінування дистанційної форми навчання, про що засвідчили результати опитування здобувачів і викладачів, а також аналіз активності суб'єктів навчального процесу в системі Moodle. Незважаючи на високий рівень готовності до здійснення онлайн навчання, опитування викладачів і здобувачів вищої освіти дозволило виявити ознаки психологічної втоми від обмежень у педагогічній комунікації. Відчуття психологічного дискомфорту і втоми від дистанційного навчання, тривалого спілкування в режимі відеозв'язку» визнали 48,4% викладачів (з 91 опитаних) і 33,3% студентів. Водночас, сам факт усвідомлення ними такого стану змушує їх шукати шляхи удосконалення методики онлайн навчання. Пом'якшення негативного впливу на процес і результати навчання психологічної втоми викладачів і студентів від організації занять в режимі онлайн можливе шляхом переорієнтації контенту електронного навчання від тривалого педагогічного спілкування в режимі онлайн до збільшення часу на самостійне виконання здобувачами різнорівневих ІНДЗ.

Організація в I семестрі освітнього процесу із домінуванням дистанційної форми навчання природньо супроводжувалась ускладненнями в здійсненні контролю якості проведення і обліку відвідування здобувачами академічних занять, послабленням навчальної дисципліни, що, в кінцевому результаті, перешкоджало досягненню високого рівня успішності і якості знань студентів. Вчена рада виявила, що не реалізованими залишились прийняті 31.08.2021 р. рішення вченої ради про посилення контролю з боку НМВ і деканатів за поточною успішністю і відвідуванням студентами занять, застосовування заходів дисциплінарного і громадського впливу до порушників навчальної дисципліни. Недосконалими були критерії матеріального і морального заохочення здобувачів вищої освіти до навчання, стимулювання навчальних досягнень і навчальної дисципліни.

Не сприяє повноцінному використанню у навчальному процесі потенціалу оновленого інформаційного порталу ТНПУ через його фрагментарне наповнення факультетами. Запровадження уніфікованої форми освітніх програм і навчальних планів, вилучення з них переліків вибіркового навчальних дисциплін має супроводжуватись синхронним формуванням адекватних каталогів таких дисциплін з кожної освітньої програми, розміщенням на сайті ТНПУ переліків елективних НД і силабусів. Суттєвого посилення практичної підготовки мають набути освітні програми ТНПУ, особливо спеціальності 014 Середня освіта. Тут доцільно керуватись положеннями «Концепції розвитку педагогічної освіти», затвердженої наказом МОН 16.07.2018 р. №776, щодо безперервної педагогічної практики, обсягу практичної підготовки, дуальної форми здобуття освіти.

Превентивної уваги заслуговує законопроект про запровадження постакредитаційного моніторингу, готовність університету до самооцінювання освітніх програм за визначеними критеріями.

Певні проблеми спостерігаються в дотриманні законодавства і нормативних вимог у зарахуванні до університету і організації підготовки іноземних студентів і аспірантів. Питання дотримання законодавства у освітній діяльності, моніторинг нормативної бази ТНПУ в контексті відображення в ній Законів України,

постанов КМУ, наказів і листів МОН, НАЗЯВО має стати пріоритетним для ректорату, НМВ, факультетів, кафедр, інших структурних підрозділів університету.

Вчена рада констатує низький рівень іншомовної підготовки викладачів, їх слабку мотивацію до викладання англійською мовою. Оновлення потребує кадровий склад НПП, насамперед за рахунок тих, хто володіє англійською мовою і готовий до інноваційної освітньої діяльності, наукової роботи в нових умовах. На порядку денному чергова (планова) атестація педагогічних працівників. Для ТНПУ актуальним є вивчення доцільності створення кваліфікаційного центру з правом присвоєння професійних кваліфікацій за групою професій «викладач закладу вищої освіти», щодо якої є затверджений професійний стандарт. Нормативного впорядкування потребує порядок замовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту.

Не виконаним залишається пункт 2 постанови вченої ради від 31.08.2021 про оновлення і заміну окремих компонентів сервера резервного копіювання, що загрожує втратою можливості безперебійного функціонування сервера електронних ресурсів загалом.

З метою удосконалення освітнього процесу вчена рада **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити «Положення про порядок замовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту».
2. Затвердити «Положення про загальноуніверситетський конкурс «Студент року».
3. **Ректорату:** винайти фінансові можливості для оновлення і заміни окремих компонентів сервера резервного копіювання (в тому числі придбання двох нових жорстких дисків).

Березень-травень 2022 р.

4. Науково-методичній раді університету:

4.1. Координувати проведення заходів щодо організації навчального процесу, забезпечення якості освіти, професійного розвитку НПП.

Упродовж II семестру 2021-2022 н.р.

4.2. Удосконалити положення про практики в ТНПУ з урахуванням положень «Концепції розвитку педагогічної освіти», затвердженої наказом МОН 16.07.2018 р. №776.

До 15 квітня 2022 р.

4.3. Спільно з Центром професійного розвитку та лідерства (Гузар О.В.) провести серію тематичних тренінгів та вебінарів з використанням інноваційних освітніх технологій та досліджень у галузі викладання та навчання.

До червня 2022 р.

5. Навчально-методичному відділу:

5.1. Координувати запровадження уніфікованої форми освітніх програм і навчальних планів для набору студентів 2022 р., вилучення з них переліків вибіркових навчальних дисциплін та посилення практичної підготовки з урахуванням положень «Концепції розвитку педагогічної освіти» (Пежинська О.М., Каплун І.Г.).

Березень-квітень 2022 р.

5.2. Забезпечити модернізацію каталогів вибіркових дисциплін з кожної освітньої програми відповідно до вимог оновленого «Положення про розроблення і супроводження освітніх програм» і розміщення їх на сайті ТНПУ (Киданюк А.В.).

Упродовж II семестру 2021/2022 н.р.

5.3. Організувати посилення контролю за поточною успішністю й відвідуванням здобувачами навчальних занять на факультетах (Киданюк А.В.).

Упродовж II семестру 2021/2022 н.р.

5.4. Здійснювати контроль за наповненням і систематичним оновленням інформаційного порталу ТНПУ факультетами (Киданюк А.В.).

Упродовж II семестру 2021/2022 н.р.

5.5. Провести на факультетах ректорський контроль успішності здобувачів вищої освіти.

Квітень 2022 р.

6. Відділу міжнародних зв'язків, відділу аспірантури і докторантури: забезпечити дотримання законодавства і нормативних вимог у зарахуванні до університету і організації підготовки іноземних студентів і аспірантів (Мисула Р.М., Постолюк М.І.).

Постійно

7. Центру забезпечення якості освіти спільно з комісією внутрішнього забезпечення якості: провести опитування здобувачів та науково-педагогічних працівників з метою оцінювання якості освітніх програм та процесу викладання/навчання, здійснити інші моніторингові дії щодо якості вищої освіти.

Наприкінці II семестру 2021/2022 н.р.

8. Центру забезпечення якості освіти:

8.1. Організувати і координувати на факультетах заходи щодо працевлаштування випускників та введення необхідної інформації в систему ЄДЕБО,

Упродовж II семестру 2021/2022 н.р.

8.2. Провести рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників і оприлюднити його на сайті університету.

До 30 березня 2022 р.

9. Центру дистанційного навчання спільно з Центром цифрової трансформації освітнього середовища:

9.1. Провести семінари для викладачів університету щодо удосконалення змішаного навчання з використання різних цифрових інструментів, створення освітнього цифрового контенту, використання цифрових інструментів для комунікації та співпраці.

До 31 травня 2022 р.

9.2. Здійснити моніторингове дослідження серед викладачів та студентів щодо проблем електронного навчання та потреб в контексті цифровізації освітнього середовища ТНПУ.

До кінця II семестру 2021/2022 н.р.

10. Центру дистанційного навчання (Габрусєв В.Ю.):

10.1. Продовжити роботу щодо забезпечення функціональності та покращення роботи інформаційного порталу, розширення інформаційних послуг чат-боту ТНПУ.

Упродовж II семестру 2021/2022 н.р.

10.2. Здійснити пошук і запропонувати для запровадження у навчальному процесі платформи електронного навчання, що не задають часових обмежень в режимі відеозв'язку і мають переваги над Moodle і Zoom.

До 15 квітня 2022 р.

11. Центру цифрової трансформації освітнього середовища та обчислювальному центру: вивчити питання і окреслити стратегію подальшого вдосконалення цифрової системи «SMART-ТНПУ» з ідентифікацією усіх викладачів та студентів, широкого комплексу інформаційного забезпечення освітнього процесу.

до 20 червня 2022 р.

12. Деканам факультетів:

12.1. Посилити контроль за поточною успішністю і відвідуванням студентами занять, за необхідності активніше застосовувати заходи дисциплінарного і громадського впливу до порушників навчальної дисципліни.

Упродовж II семестру 2021/2022 н.р.

12.2. Забезпечити створення навчальних планів для набору студентів 2022 р. з урахуванням оновленого «Положення про розроблення і супроводження освітніх програм» та модернізацію каталогів вибіркових дисциплін.

Квітень 2022 р.

12.3. Забезпечити наповнення всіх компонентів оновленого інформаційного порталу факультету актуальною для студентів та викладачів інформацією.

Березень 2022 р.

12.4. З урахуванням положень «Концепції розвитку педагогічної освіти» ввести (у випадку відсутності) у навчальні плани (і освітні програми) спеціальності 014 Середня освіта безперервну педагогічну практику та збільшити практичну підготовку (не менше 30 кредитів ЄКТС у межах обов'язкової частини бакалаврських програм; не менше 30 кредитів (включно з магістерським дослідженням) у межах обов'язкової частини магістерських програм).

Березень-квітень 2022 р.

12.5. Здійснити профорієнтаційну роботу серед випускників бакалаврату щодо вступу у магістратуру та залучення їх до іншомовної підготовки і складання ЄВІ.

Упродовж II семестру 2021/2022 н.р.

13. Завідувачам кафедр:

13.1. Організувати удосконалення електронних курсів з метою переорієнтації їх контенту від тривалого педагогічного спілкування в режимі онлайн до збільшення часу на самостійне виконання здобувачами різнорівневих ІНДЗ, застосування інтерактивних та ігрових засобів навчання.

.Упродовж 2021-2022 н.р.

13.2. Спільно із гарантами освітніх програм вдосконалити ОП для набору студентів у 2022 р. з урахуванням оновленого «Положення про розроблення і супроводження освітніх програм» та модернізувати каталоги вибіркових дисциплін.

Березень 2022 р.

13.3. Долучитися до виконання п. 12.4 щодо посилення практичної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта.

Березень-травень 2022 р.

13.4. Заслухати на засіданнях кафедр і активізувати роботу щодо підготовки НПП до викладання англійською мовою, визначити навчальні дисципліни для створення їх англомовних версій, закріпити за ними викладачів.

До 10 червня 2022 р.

Контроль за виконанням даної постанови покласти на першого проректора Терещука Г.В.